

Elektrinou proti schizofrenii

Nová bezbolestná léčebná metoda by mohla pomoci pacientům s duševní chorobou.

Eva Zahradnická
reportérka MF DNES

Postihnout může kohokoli. Statisticky pak zasáhne jednoho člověka ze sta, nejčastěji ve věku od 18 do 30 let. Schizofrenie je vážným duševním onemocněním a rozvinout se může už během dospívání. Je to nemoc, kterou lze asi u třetiny nemocných vyléčit. Zbylí pacienti se ale bohužel s příznaky potýkají doživotně a musejí užívat léky.

V posledních letech ale vědci zkoumají, zda by bylo možné některé z příznaků schizofrenie ovlivnit elektromagnetickými impulzy, takzvanou „metodou transkraniální magnetické stimulace“. Ta je bezbolestná a v praxi už je asi 15 let uznávanou terapií při léčbě deprese. U schizofrenie se ale výsledky dosavadních studií rozcházejí.

Čeští lékaři z Brna a Ostravy proto zahájili spolupráci se dvěma výzkumnými centry v Německu.

Spustili mezinárodní studii, která má ambici potvrdit či vyvrátit účinnost této metody v léčbě schizofrenie. Navíc chtějí zmapovat, zda dochází k viditelným, tedy zobrazitelným změnám v aktivitě mozku.

„Pokud se podaří prokázat účinnost alespoň jednoho z protokolů (části výzkumu), mohlo by to znamenat naději na zlepšení kvality života přinejmenším části pacientů trpících schizofrenií,“ říká předseda Sekce biologické psychiatrie Psychiatrické společnosti ČLS JEP Libor Ustohal. Ten je jedním z autorů výzkumu. Jako nadějná se tato šetrná metoda jeví hlavně při ovlivnění

takzvaných negativních příznaků. Negativním příznakem je třeba oploštění emocí. Nemocný není schopen prožívat pozitivní ani negativní emoce. Řadí se k nim ale i takzvaná abulie, kdy se lidé nedokážou přimět k žádné aktivitě.

„Mají problém vstát vůbec z postele, udělat běžnou hygienu, natož jít do práce a tam vykonávat po nějakou dobu soustředěný výkon. Je to ale i sociální stažení, kdy nemají zájem o okolní prostředí. Nejsou pak schopni pracovat a jsou odkázáni na invalidní důchod,“ vysvětluje

Bez bolesti Elektromagnetická stimulace mozku se už používá při léčbě depresí. Foto: Profimedia

52 662

Pacienti se schizofrenií v roce 2015.

54 479

Pacienti se schizofrenií v roce 2017.

54 687

Pacienti se schizofrenií v roce 2019.

Pramen: UZIS

INZERCE

NEJLEVNĚJŠÍ RODINNÝ NÁKUP BEZ KOMPROMISU NA KVALITĚ

TESTOVÁNO
ODBOURNÍKY

★★★★★

Test DNES
Vítěz testu

TEST nákupu do 1000 Kč

09/2020

NEPORAZITELNÉ
AKCE TÝDNE

189,- -52%

9090

důsledky Ustohal. Oproti tomu takzvané pozitivní příznaky schizofrenie jako bludy či halucinace se většinou objevují v epizodách. Dají se proto zvládnout léky, takže lidé v období bez příznaků fungují docela normálně.

„Ťukání“ na hlavu

Impulzem lékařům k zahájení první mezinárodní studie v této oblasti byly nejednoznačné výsledky zkoumání z předchozích let. Jejich závěry se totiž rozcházejí. Teď proto chtějí lékaři udělat opravdu komplexní studii.

„Jde o to, že u TMS záleží na nastavení řady parametrů. De facto studie, které byly publikovány, tak téměř každá měla trochu jiné parametry, takže jsou obtížně porovnatelné,“ vysvětluje Ustohal.

Česko-německá studie je proto rozdělena do tří fází. První dvě pracují s rozdílným nastavením frekvence stimulace. Třetí je kontrolní neboli placebová. Kontrola pomocí placeba se uplatňuje u všech medicínských výzkumů. „Plánujeme minimálně padesát pacientů, ve všech centrech dohromady sto pacientů,“ doplňuje Ustohal.

Metoda TMS, která využívá magnetické pole ke stimulaci nervových buněk v mozku, je bezbolestná a není nepříjemná.

Pacient při terapii sedí v křesle, je při vědomí a nepodávají se mu předtím žádné léky. Lékař mu k hlavě přiloží stimulační cívku, která se zaměřuje na konkrétní oblast, která se má stimulovat. „Jakmile se cívka přiloží, spustí se stimulace a pacient pocítuje jemné ťukání do hlavy. To jsou ony jednotlivé elektromagnetické pulzy. Ty se opakují během stimulace mnohokrát,“ popisuje Ustohal.

Metoda TMS se stimulací nervových buněk se zkouší i v terapii obsedantně-kompulzivní poruchy (úzkostné onemocnění), některých návykových poruch či posttraumatické stresové poruchy.